

SİRKÜLER

TARİH: 15 EKİM 2025

KONU: ÖĞRETİM YILINA HAZIRLIK ÖDENEĞİ VE BORDRODAKİ YERİ

5580 sayılı özel öğretim kurumlarında çalışan eğitim personeline öğretim yılına hazırlık ödeneği verilip verilmeyeceği uzun süre tartışıldıktan sonra, bu konuda Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin 07.03.2013 tarih 2012/33276 esas – 2013/8117 karar sayılı ilamında bu ödeneğin sosyal yardım olarak nitelendirilmesi ve özel okullarda da ödenmesi gerektiği yönündeki kararından sonra, ödemenin yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır. (Aynı yönde, 22. HD. 2012/16289 E. 2013/17550 K. 15.07.2013 ve 22. HD. 2013/13123 E. 2014/10246 K. 29.04.2014 sayılı kararları)

Millî Eğitim Bakanlığı da İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerine 2016 yılında gönderdiği yazı ile de öğretim yılına hazırlık ödeneğinin ödenmesi gerektiği hususunda görüş bildirmiştir.

Öğretim yılına hazırlık ödeneği ödeyecek özel okul işverenlerinin hesaplamayı nasıl yapacağı hususunda kararsızlık yaşanmaktadır.

Konuya ilişkin yasal düzenlemeler sirkülerimizin son bölümünde sırayla açıklanmış olup özetle şu şekildedir.

- 1- 5510 sayılı Kanunun prime esas kazançların istisnalarını düzenleyen 80/I-b bendinde, öğretim yılına hazırlık ödeneğinin sayılmadığı,
- 2- 657 sayılı Kanun ile damga vergisi hariç, gelir vergisi ve diğer kesintiler yönünden istisna getirilmiş olduğuna göre, belirlenen tutarın brüt tutar olduğu,

- 3- 5510 sayılı Kanunun 80/I-c bendine göre de maddenin b bendinde belirtilen istisnalar dışında yapılan her türlü ödemelerin prime esas kazançta tabi olduğu ve diğer kanunlarda yer alan muafiyetlerin (konu bakımından 657 Ek-32 de yer alan muafiyet) bu Kanunun uygulanmasında dikkate alınamayacağı ve öğretim yılına hazırlık ödeneğinin prime tabi olduğu sonucuna varılmaktadır.
- 4- Yargıtay 10. Hukuk Dairesi'nin 12.12.2013 tarih 2012/09082 Esas 2013/ 24142 sayılı kararına göre; belirlenen tutar brüt olarak ifade edilmiştir. Ancak öğretim yılına hazırlık ödeneği, 657 sayılı Kanun 4/A maddesi kapsamındaki resmi okul öğretmenlerinden farklı olarak, SGK primi açısından istisna kapsamında olmadığından, SGK ve işsizlik sigortası priminin ödenmesi gerekmektedir. Bu durumda kanunen işçi payından ödenmesi gereken primlerin de (Tüm Sigorta Kolları %15, SGDP %7.5) brüt ücretten kesilmesi gerekir.

Özetle; öğretim yılına hazırlık ödeneğinden (2025 yılı için 5.265 TL) damga vergisi, işsizlik sigortası primi işçi payı ve SGK işçi payı kesildikten sonra kalan net tutarın öğretmenlere ödenmesi gerekeceği yönünde kanaate varılmıştır. Resmi okul öğretmenlerine verilen brüt rakam esas alınarak işlem yapılacağından 5580 sayılı kanunun 9 maddesinde aranan denklik şartı da brüt rakam üzerinden sağlanmış olmaktadır.

MEVZUAT

1- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu :

Ek 32. Maddesi “Eğitim ve öğretim Hizmetleri Sınıfına dahil öğretmen unvanlı kadrolarda görevli olup; fiilen öğretmenlik yapanlara (ilköğretim ve okul müdürleri ile yardımcıları, cezaevi okullarında çalışan öğretmenler, yönetici, eğitim uzmanı ve eğitim uzman yardımcıları dahil) her öğretim yılında bir defaya mahsus olmak üzere ve öğretim yılının başladığı ay içinde Milli Eğitim Bakanı tarafından belirlenecek tarihte Bakanlar Kurulunca belirlenecek miktarda, öğretim yılına hazırlık ödeneği ödenir. **Bu ödenek damga vergisi hariç diğer vergi ve kesintilere tabi tutulmaz.**”

2-5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu :

9/3 “Sosyal yardım kapsamındaki ek ödemeler, bütçe kanunlarıyla resmi okul öğretmen ve personeline sağlanan haklara denk olarak okul öğretmenlerine ve personeline de ödenir. Sosyal yardım kapsamındaki ek ödemelerden gelir vergisi kesilmez.”

3-4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu :

46/1 ve 5. Fıkrası “İşsizlik sigortasının gerektirdiği ödemeleri, hizmet ve yönetim giderlerini karşılamak üzere, **bu Kanunun 46 ncı maddesi** kapsamına giren tüm sigortalılar, işverenler ve Devlet, işsizlik sigortası primi öder. İşsizlik sigortası primi, sigortalının **5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 80 ve 82 nci maddelerinde** belirtilen prime esas aylık brüt kazançlarından % 1 sigortalı, % 2 işveren ve %1 Devlet payı olarak alınır. İşsizlik sigortası primleri ile ilgili olarak; 5510 sayılı Kanunun 80, 82, 86, 88, 89, 90, 91, 93 ve 100 üncü madde hükümleri uygulanır.”

4-5510 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu :

80/1 “b. Aynı yardımlar ve ölüm, doğum ve evlenme yardımları, görev yollukları, seyyar görev tazminatı, kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödeme, keşif ücreti, ihbar ve kasa tazminatları ile Kurumca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek yemek, çocuk ve aile zamları, işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin % 30'unu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payları tutarları, prime esas kazançta tabi tutulmaz.

c. (b) bendinde belirtilen istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemeler ile aynı yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemeler prime esas kazançta tabi tutulur. Diğer kanunlardaki prime tabi tutulmaması gerektiğine dair muafiyet ve istisnalar bu Kanunun uygulanmasında dikkate alınmaz.”

